

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Hvem skal varsles ved uhell?

Lars Inge Særsten

Når en har en ulykke

- Få oversikt over situasjonen
  - Er det noen som trenger førstehjelp, lege, ...
  - Er fartøyet sikret eller må det sikres
  - Er det utslipp eller fare for utslipp som kan skade miljø
  - Andre forhold
- Gi varsel til omverden så snart som mulig dersom det er behov for assistanse eller er fare for utslipp.
  - Hovedredningsentralen eller kystradiostasjon - **VHF kanal 16, Telenor maritim 120, Politi 112**

Sjøfartsdirektoratet

- Er det ikke behov for assistanse, gi melding til Sjøfartsdirektoratet så snart som mulig.
  - Sjøfartsdirektoratets beredskapstelefon er kontinuerlig bemannet:
    - **+47 52 74 50 00**

Er du i tvil om når du skal melde ifra?

Meld alltid ifra om det er:

- Dødsulykker eller ulykker der det er betydelig skade på person(-er).
- Fartøysulykker der fartøyet
  - går tapt
  - blir forlatt
  - har fått betydelig skade
  - har grunnstøting,
  - har sammenstøt der det ikke lenger er funksjonsdyktig, eller
  - det oppstår betydelig skade på miljø eller fare for miljø som følge av skade på skipet

Redningskøyta slukker brann

- Takket være Redningssselskapets innsats fikk vi slokket brannen på sjarken på Myre, sier Atle Hansen, vakthavende befal i Øksnes brannvesen.

-Jeg rakk ikke å tenke så mye, men fikk hoppet i land, sier havarist Erling Benjaminsen. Redningskøyta "Knut Hoem" kom først til stedet og begynte slökkingsarbeidet. Redningskøyta fikk melding på VHF via en annen båt. Sjarken hadde nettopp gått ut av havna når Benjaminsen oppdaget brannen. Det hadde skjedd en kortslutning, men motoren startet igjen. Benjaminsen fikk kjørt båten inn i en molo og hoppet i land.

-Det var hell i uhell, sier skipsfører Hallstein Nilsen på redningskøyta.

-Jeg hadde ikke tid til å tenke på noe annet enn å komme meg i land. Redningsdrakten lå forut i baugen, men jeg så ingenting, så hadde ikke sjans til å finne den, sier fisker Benjaminsen.

64 brannsløkninger i år

Så langt i år har redningskøytene deltatt i 64 brannsløkninger. I skrivende stud holder frivillige ombord på RS "Uni Helgeland" på med å slukke brann på det verneverdige prestøya fyr fra 1896 i innsjøen til Brønnøysund.

Redningskøyta "Knut Hoem" slukker en sjarkbrann på Myre
Foto: Trond Johansen, blv.no

Frivillige på RS "Uni Helgeland" slukker brann på verneverdige Prestøya fyr i Brønnøysund
Foto: RS "Uni Helgeland"

Sjarkbrannen på Myre

Rapport til Sjøfartsdirektoratet

- **Sjøulykker og arbeidsulykker rapporteres på fastsatt skjema innen 72 timer etter hendelsen. Rapporteringsplikten gjelder uavhengig av om det er gitt melding om ulykken eller ikke.**
  - Innhold i rapportene Sjøfartsdirektoratet mottar registreres i dag i en egen ulykkesdatabase. Sjøfartsdirektoratet har register på hendelser fra 1981 til d.d.
- <http://www.sjofartsdir.no/ulykker-sikkerhet/melde-og-rapporteringsplikt-ved-ulykker/>

Risikostyring og HMS(ROH)

- ROH mottar rapportene om ulykker og følger disse opp for å få et bilde av hendelsesforløp og årsaker.
- Det har de siste årene blitt rapportert omtrent 500 skips- og personulykker på yrkesfartøy, og ca. 30 dødsfall på fritidsfartøy til Sjøfartsdirektoratet årlig.
- I sammen med generell informasjon om fartøy, rederi og funn fra tilsynet, får en et grunnlaget for å vurdere risiko på fartøyene.

Hva gjør vi med hendelsesdata?

- En viktig oppgave er en grov analyse eller vurdering av de registrerte hendelsene.
- Fast ukentlig møte der videre arbeid med registrerte hendelser og eventuelle tiltak vurderes og diskuteres.

Hendelsesdata blir brukt f.eks som grunnlagsmateriale for:

- tilsyn,
- risikovurdering,
- læringsformidling til sjøfolk, fiskere, fartøy, fartøygrupper og rederi,
- regelverksutvikling,
- forskning, ol.

Hva vil vi ha i en rapport?

- Data om fartøyet
  - Hendelsesforløp
  - Årsak eller antatt årsak
  - Tiltak
  - Opplysninger om person(-er)
-
- Om det er noe vi ikke greier å få ut av mottatt rapport eller fra andre kilder vi har tilgang til, tar vi kontakt med fartøy eller rederi.

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Rapport om sjøulykke, arbeidsulykke og menneskeulykke
Skapere eller redere er ansvarlig for all informasjon om ulykker og menneskeulykker sendt til Sjøfartsdirektoratet innen 12 timer etter hendelsen.
Les mer om rapportering av ulykker på www.sjofart.no/rapportering

Skjemaet sendes: rapport@sjofart.no
Post: Sjøfartsdirektoratet, PO 4222, N-5020 HANSEGRUND, Norway
Faks: 52 74 50 01

Del A. Generelt

Fartøys navn: [redacted] Kjøretøytype: [redacted]
Type fartøy: [redacted] IMO nr.: [redacted]
Dato med ulykkesforløp: [redacted] Ulykkesdato: [redacted]
Posisjon ved ulykkesstedet: [redacted]
Geografisk område: [redacted] Type fartøy nr.: [redacted]

Kontaktperson: [redacted] E-post: [redacted]
Telefon: [redacted]

Hvis det gjelder et en kortvarig besøk eller en helseundersøkelse, under og etter ulykken, skal rapporten ved innlevering til [redacted] inneholde følgende informasjon: [redacted]

Forsett nr 2 på side 4 (Der k)

Kategoriene (hvis de er relevante for rapporten)

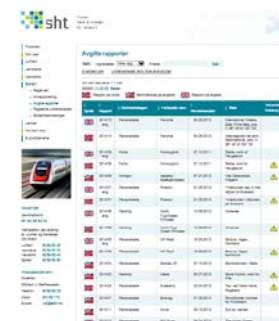
☒ Ingen personskade	☐ Personskade	☐ Ingen personskade
☒ Ingen skade på fartøy	☐ Fartøyet skadet	☐ Ingen skade på fartøy
☒ Ingen forurensning	☐ Forurensning	☐ Ingen forurensning
☐ Andre skader	☐ Andre skader	☐ Andre skader

Andre skader med fare for liv, store materielle skader eller alvorlig forurensning.

SHT - *Statens havarikommisjon for transport*

- SHT Sjøfart undersøker sjøulykker med formål å kartlegge forhold av betydning for å forebygge nye ulykker og alvorlige hendelser, og for å bedre sjøsikkerheten generelt.
- SHT gir i sine rapporter sikkerhetstilrådnings som kan gå til rederi, Sjøfartsdirektoratet, Kystverket, eller andre som ut fra funnene kan bidra til å øke sjøsikkerheten.

Angitte rapporter	Angitt dato	Angitt klokke	Angitt sted	Angitt type	Angitt status
1	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
2	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
3	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
4	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
5	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
6	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
7	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
8	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
9	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet
10	2014-09-15	10:00	Oslo	Ulykke	Avsluttet

Sikkerhetstilråding

Sikkerhetstilråding

Sikkerhetstilråding SJØ nr. 2011/01T

Havarikommisjonens undersøkelse har avdekket at selv erfarne og sikkerhetsorienterte fiskere kan ha mangelfull innsikt i hva som påvirker et fartøys stabilitetsegenskaper. Samtidig peker nasjonale og internasjonale utredninger på at kunnskapsnivået relatert til stabilitetslære blant fiskere generelt er for dårlig. Konsekvensene av dette kan være at det tas om bord mer last og utstyr på dekk, eller at last og utstyr plasseres for høyt over dekk, i forhold til det fartøyet har innebygd stabilitet til å tåle.

Havarikommisjonen vil tilrå Sjøfartsdirektoratet å arbeide for å heve kunnskapsnivået hos fartøyeiere/fiskere om hvordan last og utstyr påvirker et fartøys stabilitetsegenskaper, og hvordan fartøyeiere/fiskere kan forsikre seg om at et fartøys stabilitet er tilfredsstillende i alle lastetilstander.

Veiledning, regelhenvisning, publikasjoner, etc.

In English 崇

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Søk etter...

Regelverk Skjema Om direktoratet Kontakt

SKIPSREGISTER SJØFOLK FARTØY ULYKKER & SIKKERHET MILJØ

Du er her: [Startsiden](#) > [Fartøy](#) > [Utstyr og tekniske krav](#) > [Stabilitet for mindre fartøy](#)

Stabilitet for mindre fartøy

Kantring som følge av stabilitetssvikt har ført til flere dødsfall i fiskeflåten. Som et ledd i arbeidet med å sette fokus på problemet, og forhåpentligvis bidra til færre ulykker, har Sjøfartsdirektoratet utarbeidet en brosjyre "Stabilitetsguide for mindre fartøy"

Stabilitetsguiden viser på en enkel måte viktige forhold som har stor betydning for et fartøys stabilitet. Den gir også leseren en kort innføring i hvordan stabilitetsberegninger lages, hvilke opplysninger de gir og hvordan de kan brukes.

Alle eiere av fiskefartøy under 15 meter vil etter hvert få tilsendt ett eksemplar av brosjyren. Også andre, som for eksempel ansatte på fartøy og eiere av andre fartøytyper eller skoler, kan få tilsendt brosjyren ved å sende en bestilling til postmottak@sjofartsdir.no.

Elektronisk versjon av brosjyren er tilgjengelig under [brosjyrer og publikasjoner på Yrkestisker.no](#)

Publisert: 02. apr 2014 13.20   Sist endret: 02. apr 2014 13.23

FRA REGELVERKET

§ [Fiske- og fangstfartøy under 15 meter største lengde.](#) (Forskrift 2013-11-22 nr. 1404)

www.yrkesfisker.no

KONT

IN ENGLISH

YRKESFISKER

	Aktuelt	Utskrift
Nytt regelverk for fiskefartøy under 15 meter		
Konferansen Sikker Fisker 2014	Brosjyrer og publikasjoner Publisert: 25. januar 2010. Oppdatert: 5. mars 2014.	
Ulykker / forskning	Sjøfartsdirektoratet har mange publikasjoner og veiledninger som kan være nyttige for deg som fisker.	
Sikkerhetsopplæring for fiskere	Stabilitetsguide for mindre fartøy (pdf)	
Informasjon om din fartøystørrelse	Ergonomi - støy - vibrasjoner (pdf)	
Risikovurdering	Oversikt navigatørbilfak for førere og ansvarshavende vaktfiskere på bro på fiskefartøy.pdf	
Sikkerhetsfilm "Trygt hjem"	Verne- og miljøarbeid ombord på skip.pdf	
Verne- og miljøarbeid	Hydrostatisk utlaster for redningsflåter - brosjyre.pdf	
Kontrollordninga for fiskefartøy	Nedprosedyre for maritim VHF.pdf	
Om yrkesfisker.no	Redningsdrakter redder liv.pdf	
Aktuelt	Sikkerhet på fiskefartøy - tips-forsbygging-mm.pdf	
Nyheter	Sikkerhetsrutiner ombord.pdf	
Linker til eksterne sider	Sikkerhetsopplæring for fiskere.pdf	
Brosjyrer og publikasjoner	Sjemannssaker - informasjon.pdf	
	Nødguide.pdf	
	Emergency guide.pdf	

Brosjyrer, foldere, verktøy, etc.

STABILITETSGUIDE FOR MINDRE FARTØY

Sammen for økt sjøsikkerhet i rent miljø

Sikkerhetsmeldinger

Du er her: [Startsiden](#) > Regelverk

Regelverk

[Internasjonale konvensjoner](#)

[Lover](#)

[Forskrifter](#)

[Rundskriv](#)

[Høringer](#)

Visning:

Numerisk [Kronologisk](#) [Alfabetisk](#)

Sikkerhetsmeldinger (SM) ▼

Nummer	Dato	Navn/omhandler
SM 7-2014	13.10.2014	MES transportsikringer
SM 6-2014	04.09.2014	Materialsvikt på SULA redningsbøyle
SM 5-2014	05.06.2014	Utisikket lukking av luftspjeld til maskinrom
SM 4-2014	07.04.2014	Åpninger i vannette skott
SM 3-2014	07.03.2014	Branner i bropult på mindre passasjerfartøy
SM 2-2014	05.02.2014	Dødsulykker i forbindelse med arbeid med fiske- og fangstredskap
SM 1-2014	23.01.2014	Kommunikasjon mellom sykerom og assisterende lege i land
SM 2-2013	07.10.2013	Uoriginale batterier til Jotron GMDSS-utstyr
SM 1-2013	09.04.2013	Mangler ved bruk av midlertidige nødstrømsaggregat
SM 3-2012	29.10.2012	Problemer med vridning av propell medførte kontaktskade
SM 2-2012	01.11.2012	Problemer med låsing av gangvei medførte mann over bord
SM 1-2012	04.09.2012	Dødsfall i fabrikk på fiskefartøy
SM 3-2011	12.02.2011	Uavhengighet i nødstrømssystem
SM 2-2011	29.08.2011	Brannskader ved bruk av høytrykksspylingsutstyr
SM 1-2011	12.05.2011	Ulykke med livbåt

Læring, erfaring, «best practice»

- En byråkrat vet ikke hva som er best for en fisker, men
  - Vi kan sammenligne hendelser ut fra de opplysningene vi mottar, og se om det er fellestrekk eller svakheter som kan gjøres noe med.
  - Vi kan formidle læring og kunnskap om det vi mottar, til alle de andre som er i «samme båt».
- Kanskje har en enefisker i nord avslørt svakheter som en fisker i sør kan dra lærdom av?
  - Hvorfor ikke dele god lærdom?

Manglende rapportering?

Vi vet at vi ikke får melding om, eller rapporter etter alle ulykker!

- Noe klarer vi å fange opp via media, HRS, klasse ol.
- Når vi **ikke** får rapport, mister vi kunnskap/erfaring om ulykken fra de som vet mest om den aktuelle hendelsen og som kanskje var tilstede når det skjedde.

2008

Fokus på risiko 2015

Sjøfolk fortjener en sikker arbeidsplass

Fiskere fortjener en sikker arbeidsplass!

Takk for meg.